

TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNDEKİ YENİDEN YAPILANMA SÜRECİNDE MÜZİK ÖĞRETMENİ MODELLERİ

Y.Doç.H.Yılmaz KÜÇÜKÖNCÜ*

GİRİŞ

Eğitim genel anlamıyla, birey olarak insana; doğal çevresini algılayarak tanıyabilmesini, toplumsal çevresiyle ilişki kurabilmesini, sosyal ve kültürel çevresiyle iletişim içinde bulunabilmesini öğretmek, bunları kullanabilme davranışlarını kazandırma sürecidir. **Sanat**, bireyin doğal, toplumsal ve sosyal çevresinden algıladıklarını, kendi duygularıyla işleyerek kültürel çevresiyle iletişim kurabilmek için ürettiklerine yansıtmasıdır. Bireyin algılaması, üretim ve iletişim biçimlerine göre, amaçları, uygulama yöntemleri, içerikleri bakımından farklı biçimlerde yapılan sanatları, genel olarak **işitsel, görsel** ve **dramatik** sanatlar başlıkları içinde toplayabiliriz. Müzik sanatı, işitsel sanatlar içinde incelenen insan ve toplum yaşantısının önemli olgularındandır. İnsanın algıladığı, iletişim kurduğu bütün çevrelerinde hammadde olarak **ses**; duygularla biçimlendirilmiş, bilgiyle düzenlenmiş, yapılandırılmış **sesler topluluğu, müzik** vardır. Bu nedenle müzik eğitimi; her insan için, örgün genel eğitimin öğretim programlarındaki önemli ders öğretim basamaklarından, alanlarındandır.

ÖRGÜN EĞİTİM KURUMLARINDA MÜZİK EĞİTİMİ

Müzik eğitimi, sanat eğitiminin önemli uygulama alanlarındandır, yaygın eğitim (programsız öğrenme) ve örgün eğitim (programlı öğretim) yoluyla yapılır ve bireyin;

Müzik yeteneğini geliştirmeyi,

Müzik kültürü kazanmasını,

Müzikten yararlanabilmeyi öğrenmesini,

gerçekleştirmeyi amaçlar. Toplumsal yönden ise toplumda;

Ortak müzik kültürünün korunmasını, pekiştirilmesini, geliştirilmesini, çağdaş müzik kültürünün kazandırılmasını,

Ortak değerlerin müzik yoluyla güçlendirilmesini,

Demokrasi anlayışının müzik yoluyla geliştirilmesini,

hedefler. Müzik Eğitimi, Örgün Genel Eğitimin okullardaki önemli çağdaş uygulama alanlarındandır.

* Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Müzik eğitimini, eğitimin genel tanımı içindeki ifade ile ilişkilendirerek; *“Bireyin davranışlarında istenilen ve olumlu yönde, müzik ile ilgili yeni davranışlar kazandırma ve değişiklikler meydana getirme süreci”* biçiminde tanımlamak mümkündür. Müzik eğitimi, **okul dışı eğitim** ile **programsız** ve **örgün okul eğitimi** ile ise **programlı** biçimde gerçekleştirilebilen özelliğe sahiptir. Çağdaş eğitimin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alanlarını kapsayan içeriğiyle, genel eğitim sistemi içinde önemli bir **özel eğitim alanı**, diğer alanların öğretiminde ise **genel eğitim aracıdır**.

Türk Milli Eğitiminin amaçları (M.E.B.1971,sayı:1161) arasında, okul müzik eğitiminin amacı; *“kişilikleri oluşmuş, toplumsal yaşayışın hazzını duymuş, milli ve evrensel müzik sanatına yönelerek bilim, teknik ve güzel sanatların diğer dallarıyla birlikte, müzikte de çağdaş uygarlığın yaşayıcı, uygulayıcı ve yaratıcı bir ortağı durumuna gelmiş genç kuşakların yetişmesini sağlamaktır ”* biçiminde belirtilmektedir .

Orta dereceli dereceli okulların müzik dersi amaçları ise;

Öğrencilerde müzik dinleyip yapmayı bir ihtiyaç haline getirmek ve müzik yoluyla onların anlatım güçlerini, belleme ve yaratma yeteneklerini geliştirmek; onlarda güzele ve iyiye ilgi uyandırmak.

Öğrencilere kendi çevrelerinden başlayan ve gittikçe gelişen tek ve çok sesli eğitsel değeri olan bir türkü ve şarkı dağarcığı (repertuarı) kazandırmak. dağarcıklarına giren müzikleri mümkün olduğu kadar notasıyla da doğru ve güzel bir biçimde okuyup yazma becerisini kazanmalarını sağlamaya çalışmak.

Öğrencileri bir çalgı çalmaya isteklendirmek; istekli üstün yetenekli öğrencilerin ilerde müzik mesleğine yönelebilmeleri için gerekli görgü, bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak.

Öğrencilerin müzik yoluyla; tek ve toplu iş yapmada sorumluluk duygusu kazanmalarını sağlamak, onların millî şuurlarını güçlendirmek.

Millî ve evrensel müzik sanatı ürünlerini tanıtmak ve sevdirmek; öğrencilerin orta öğretim seviyesinde köklü ve tutarlı müzik kültürü almalarını sağlamaktır. (Süer.1980.s:22.23) biçimindeki ifadelerle belirtilmektedir.

Osmanlı imparatorluğu döneminden başlayarak örgün eğitim kurumlarındaki programlarda müzik dersi çeşitli biçim ve içeriklerde bulunmaktadır. Cumhuriyet döneminde Müzik eğitimi ilk defa, 1924 yılında uygulamaya konulan okul programlarında **Musîki** dersi, 1930 yılından itibaren ise, **Müzik** dersi olarak yer almıştır.

M.K.Atatürk'ün hedefleri doğrultusunda, yeni hazırlanan 1924 programındaki düzeltmelerle müzik dersi; öncelikle kent okullarında, 1948 yılında yapılan

programla köy ilkokullarında, 1952’den itibaren ise, genel lise programlarında uygulamaya konulmuştur.

1936, 1948, 1968, 1995 yıllarında yapılarak uygulamaya konulan ilköğretim programlarında, müzik dersine ait yeni programlar bulunmaktadır.

Müzik eğitim programları, örgün öğretim kurumları programlarında, diğer alanların programlarıyla birlikte ve onlarla ilişkilendirilerek hazırlanmaktadır. Özellikle, ilköğretim kurumlarında **eğitimin bütünlüğü ilkesi**, program hazırlama ve geliştirmede ön planda tutulmaktadır. Bunun için, müzik dersine ait ünite ve konular Türkçe, Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler, Beden Eğitimi derslerinin ünite ve konularıyla ilişkilendirilerek programlanmıştır. Ancak, bugüne kadar ki uygulamalarda öncelik ve genellikle Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerinin ünitelerine göre, müzik derslerinin konuları belirlenmeye çalışılmıştır. 1995 programında belirtilen derslerle ünite ve konu düzeyinde ilişkilendirilerek, kendi eksenine oturtulmaya çalışılmıştır.

Genel Müzik Öğretimi dersi ve ders dışı etkinlikleri temel olarak Bilişsel alan etkinlikleri, Devinişsel alan etkinlikleri, Duyuşsal alan etkinlikleri olarak bir bütündür. Bu nedenle, uygulama etkinlikleri birbirlerini bütünleyici ve örneklendirici biçimde düzenlenerek yapılmalıdır. Ancak, bugüne kadar ki uygulamalarda müzik dersinin içeriği ve etkinlikleri programların amaç, davranış ve ilkelerine uyulmadan, sadece bir şarkı öğretim dersi biçiminde uygulanmıştır.

Genel müzik kültürü, öncelikle her bireyin ve toplumun; eğitimin “yakından uzağa - bilinenden bilinmeyene” ilkesine uygun biçimde kazanması gereken, müzik biliminin en önemli birikimidir. **Geleneksel Müzik Kültürüyle Uluslararası Müzik Kültürü’ne** ait konular; harmanlanarak ve bütünleştirilerek, Genel Müzik Kültürünün içeriğini meydana getiren biçimde, genel müzik eğitimi programlarına konulmalıdır.

İlköğretim kurumlarında genellikle ve programların gereği, birinci ve ikinci devre sınıflarının müzik derslerine **Sınıf Öğretmenleri** girmektedir. 2005 öğretim yılına kadar ilköğretim üçüncü devre ve orta öğretim kurumlarındaki sınıflara, 2005-2006 öğretim yılından itibaren ise, ilköğretim ikinci devre sınıflara da **Müzik Öğretmenleri** derslere girmektedir.

MÜZİK ÖĞRETMENİ

Musık-î Muallim Mektebi Mecmuası’nda Adnan Arif’in yazdığı bir makalede, okulda ders gören öğretmen adayları hakkında şu bilgi verilmektedir.

“...ilk ve orta mekteplerde çocuklara iyi bir musıki terbiyesi verebilecek şekilde yetişmektedirler: idarelerine bırakılacak sınıfları sakın ve neşeli bir hava içinde kullanabilecek kadar çocuk ruhiyatına ve tedris usullerine vakıftırlar; mektep şarkılarını sazları ile temiz bir şekilde öğretebilirler. Ecnebi şarkılarını Türkçe’ye adapte etmek, herhangi bir ses için transpozisyonlar yapabilmek veya iki üç sesli

besteler meydana getirebilmek gibi işlerde fazlası ile iktidarları vardır.”
(Aracı.2001.s:66)

Öğretmenlik mesleği “**Milli Eğitim Temel Kanunu**”nda “**Öğretmenlik devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği**” olarak tanımlanmaktadır. “**Genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon**” öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerdir, “yüksek öğretim ile öğretmenlerin yetiştirilmesi gerçekleştirilir” biçimindeki ifadeyle, öğretmenlerin eğitiminin özellikleri ve düzeyi, yasada öngörülmektedir.

Aslında 1940 yılında ki “**Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu**”nda (439 sayılı kanun) müzik öğretmenlerinin sahip olması gereken nitelikler belirlenmiştir. Yeni yasa sadece “genel kültür”ü getirmiştir.

1977 / 1978 öğretim yılı Türkiye’deki müzik öğretmeni sayısı toplam 686’dır. Bunlar; liseler de 365, bağımsız orta okullarda 205 olarak dağılmaktadır. (Süer.1980.s:269) 2004 yılı verilerine göre ise yaklaşık 6500 civarında müzik öğretmeni olduğu bilinmektedir.

Müzik Öğretmeninde Bulunması Gereken Özellikler

Müzik Eğitimi’ni meslek olarak seçen kişilere Müzik Öğretmeni denir. Müzik Öğretmeni ders etkinliklerini düzenleyip uygulayan, ders dışı etkinlikleri hazırlayan, yöneten, çalan, söyleyen, bütün özellikleriyle örnek ve aktif bir kişidir. **Müzik Öğretmeni** hem **sanatçı kişiliğiyle**; hem de **eğitimci kişiliğiyle** okulda ve sosyal yaşantısında örnek olmak, eğitilerek geliştirdiği özelliklerini kullanarak, ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyi hedefine ulaşmasında ve AB’ye giriş sürecinde, toplumumuzun kültürel yapısının gelişmesine ve nitelikli. biçimlenmesine katkıda bulunmak durumundadır.

Müzik öğretmeninde bulunması gereken özellikleri aşağıdaki biçimde açıklayabiliriz.

1-Bilişsel Alan Düzeyinde ;

1.1Müzik alanına ait kuramsal bilgilerde yeterlik ;

Müzik, geçmişten günümüze kültürel yapısı, diğer alanlarla ilişkisi; felsefi yaklaşımları, sosyal içeriği, psikolojik özelliği, eğitimsel niteliği, kendi alanı konularındaki birikimleriyle genel anlamda bir **Bilim Dalı**’dır. Bir müzik öğretmeni en az, görev yapacağı okullarda kendisine gerekli olabilecek kadar, Müzik Bilimi’ni bilmek zorundadır. Yeterlik düzeyi ise, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar tarafından, uygulanan programlar yoluyla, belirlenmek durumundadır. 1998 yılında uygulamaya konulan Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Ders Programları, örgün eğitim basamaklarındaki öğrenme düzeyleri, öğretim hedef, davranış, teknik ve yöntemleri dikkate

alınmadan, her yerde ortak uygulanmak üzere tek tip hazırlanmıştır. Türkiye’de ki müzik öğretmenlerinin müzik bilimi yeterliklerini çağdaş uygarlık düzeyinin gerekleri doğrultusunda belirlemek yeni hazırlanacak programların genel amacı olmalıdır. İçerikleri, müzik öğretmenliği ana bilim dallarınca, çerçeve program tanımlarına göre, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri doğrultusunda, istenilen şekilde belirlenmelidir.

Ders içeriklerinin belirlenmesinde, dünyadaki çağdaş uygarlığın getirdiği müziksel gelişmelerin düzeyi; bilimsel – teknolojik gelişmeler; kültürel ve sanatsal gelişmeler, ilişkiler; kitle iletişim araçlarının etkileri, dikkate alınarak davranılmalıdır.

1.2, Öğretmenlik mesleğine ait bilgilerde yeterlik “**Pedagojik**

Formasyon”

Müzik Öğretmeni, Eğitim Bilimine ait konu alanlarını, genel olarak ve Müzik Eğitimine özelleştirerek, bilmek durumundadır. Müzik Öğretmeni, eğitim biliminin konu alanı içine giren **plân, program yapabilme; öğreteceklerini güçlük derecesine göre basamaklayabilme; öğrencilerde gelişim ve öğrenme psikolojisine** ait bilgilere sahip bulunmalıdır. Sınıfta çeşitli genel öğretim; tekniklerini, araç-gereçlerini, bilgi teknolojilerini, pedagojik bilgilerini kullanarak, müzik öğretiminin hedeflerini gerçekleştirebilmek için; öğrencilerle doğru ve düzgün konuşmasıyla iletişim kurarak, dersi yönetebilmelidir. Derslerdeki **öğretim ortamı içinde, müzik öğretmeni;** öğrencilerin ünite ve konulara ait bilişsel ve devinışsel hazır bulunuşluk durumlarına göre, öğretme - öğrenme etkinliklerini, staretijilerini belirleyerek, sınıftaki öğrenmenin duyuşsal niteliğiyle birlikte yeterli ve etkili biçimde gerçekleşebilmesi için, gereken düzeyde eğitim ve öğretim bilgi, beceri ve davranışlarına sahip bulunmalıdır. Bütün bu bilgilere ve bunları kullanabilme özelliğine “ Pedagojik Formasyon” denir.

1.3. Müzik repertuarı - dağarcığı konusunda yeterlik

Müzik öğretmeni, müzik eğitimine ait hedefleri ve davranışları kazandırılabilmek için, ulusal ve dünya müziklerinden eğitim niteliğindeki örnek ezgileri, şarkıları öğretim uygulamalarında kullanmak durumundadır. Bu nedenle, belirtilen özelliklerde geniş ezgi ve şarkı dağarcığına ait kaynaklarla, bunları uygulama ve düzeye göre kullanabilme yeterliğine sahip durumda bulunmalıdır.

1.4. Müzik özel alan öğretiminde yeterlik

Müzik öğretmeni, genel - özel müzik öğretim yöntem ve tekniklerine; çağdaş uygarlığın getirdiği müziksel yeniliklere, müzik teknolojisine ait gelişmelere, müzik öğretim yöntem ve tekniklerindeki gelişmelere, kitle iletişim araçlarından yararlanma, bilim ve teknolojiyi her aşamada kullanma ile ilgili bilgi, beceri, davranışlara sahip bulunmalıdır. Bunun için, özellikle öğretim teknolojilerinde

bilgisayar, elektronik ders araç-gereçleri, çalgılar, materyaller hazırlama, kullanma konusunda yeterli durumda bulunmalıdır.

2- Devinişsel Alan Düzeyinde ;

2.1. Kendi sesini kullanabilmede yeterlik ;

Öğretmenlik mesleğini seçen bir kişinin, sahip olması gereken en önemli özelliklerden biri, sesini ve Türkçe'yi güzel, anlamlı, etkili ve yeterli, düzeyli bir şekilde kullanabilmektir. Müzik Öğretmenliği'ni seçen kişinin ise, buna ilave olarak, sesini bir enstrüman düşünmesiyle öğrencilere örnek olacak şekilde, müzikal nitelikte kullanabilme özelliğine sahip olması gerekir.

2.2. Çalgısını kullanabilmede yeterlik ;

Müzik Eğitimi, **Kuramsal Bilgiler Öğretimi – Şarkı Öğretimi – Çalgı Öğretimi**'nden oluşan bir bütündür. Çalgı öğretimi olmadan Genel Müzik Eğitimi'ni amacına uygun olarak yapmak mümkün değildir. Bir Müzik Öğretmeni, çalgısında yeterli olabildiği oranda, derslerini daha nitelikli yapabilir. Müzik Öğretmeninin çalgısını kullanım amaçlarına göre; **Sanatsal Nitelikli Çalgı**, eğitim amaçlı **Okul Çalgısı** olarak gruplayabiliriz. Bir Müzik Öğretmeni, sanatsal nitelikli çalgısını, öğrencilerine eşlik yapabilecek ve onların müziksel kişiliklerini geliştirerek eğitebilecek; okul çalgısını ise hem eğitim aracı olarak kullanabilecek, hem de öğretebilecek düzeyde kullanabilmelidir.

Müzik öğretmeni özellikle **Piyano**'yu ve **Elektronik Org**'u, **Bireysel Çalgı**'sını (Sanatsal nitelikli), **Okul Çalgıları**'nı, derste ve ders dışı etkinliklerde çalabilme ve öğretebilme düzeyinde bilerek kullanmak durumundadır. Ders dışı etkinlikler öğrenciye olduğu kadar, halkın çağdaş müzik konusunda eğitilmesi bakımından da önem taşımaktadır.

2.3. Sesini kullanabilmeyi öğretmede yeterlik,

Müzik Öğretmeni sesini, hem bir sanatçı hem de bir eğitimci anlayışına uygun olarak, öğrencilerine; diyaframını doğru kullanarak, artikülasyon ve diksiyon tekniğine önem verip sesleri, kelimeleri temiz, doğru ve yerinde elde ederek, prozodi kurallarını sözlerin anlamına ve yapısına uygun kullanarak, konuşma ve şarkı söyleme yönüyle örnek olmak zorundadır. Bununla birlikte çocuğun sesini eğitirken; öncelikle sesin korunmasının bilgi ve davranışlarını kazandırmayı hedefleyen; düzeyine ve ses gelişimine uygun biçimde eğitebilmenin teknik ve kurallarını uygulayabilen yeterlikte bulunmalıdır.

2.4. Çalgısını kullanabilmeyi öğretmede yeterlik,

Müzik Öğretmeni, derslerde sanatçı ve eğitimci anlayışına uygun olarak öğrencilerine; çalgı çalmayı özendirerek, ders öğretim yöntemlerine uygun biçimde okul çalgılarından ritim ve ezgi çalgılarına ait örneklerde doğru

tutabilmeyi, sesleri temiz, doğru elde ederek kullanabilmeyi öğretmek, çalgı eğitiminden yararlanmak zorundadır. Bununla birlikte özellikle ders dışı etkinliklerde; öncelikle ilgi ve istek doğrultusunda; öğrencilerin düzeyine ve gelişimine uygun biçimde, sanatsal nitelikli çalgıların eğitimini yapabilecek teknik yeterlikte bulunmalıdır.

3- Duyuşsal Alan Düzeyinde ;

3.1. Müziksel kişilik düzeyinde sanatsal yeterlik ;

Müziksel kişilik, bir Müzik Öğretmeninin sahip olması gereken, en önemli özelliklerden biridir. Çünkü, müziksel kişilik, sahip olunması gereken diğer özellikleri de şekillendirir. Dinlenen müzik türünden, çalınıp söylenen müzik türüne kadar, yapılan her tercih, bir kişinin müziksel kişiliğini belirler. Günümüzde kitle iletişim araçlarının, her bireye ulaşmadaki kolaylığı; kişi ve toplumu etkilemedeki etkinliği düşünüldüğü zaman, bir müzik öğretmenin sahip olması gereken Müziksel Kişilik çok önem kazanmaktadır.

Müzik Öğretmenin müziksel kişiliği **Eğitimci** ve **Sanatçı** düzeyinde şekillendirilmelidir. Bir Müzik Öğretmeni kendisinin sahip olduğu müziksel kişiliği doğrultusunda, öğrencilerini eğitebilir ve dolayısıyla toplumun müzikâlatesinin yönlendirilmesinde de etkin bir rol oynayabilir.

Her müzik öğretmeni, müzikal kişiliği konusunda, daha önceki birikimlerinin, içinde bulunduğu çevrenin, aldığı eğitimin, kitle iletişim araçlarının etkisinde kalır. Bu nedenle, müzik öğretmenin kazanması gereken müziksel kişilik konusunda, müzik öğretmenliği anabilim dallarının ders içi ve ders dışı etkinlikleri; müziksel kişiliğin sanatsal nitelikli gelişimini belirleyici, katkı gerçekleştireci, yönlendirici biçimde düzenlenerek uygulanmalıdır.

3.2. Eğitimci kişilikte sanatsal yeterlik ;

Müzik Eğitimi, çağdaş eğitim anlayışına uygun olarak, bireylerin Bilişsel, Devinişsel, Duyuşsal düzeyde bütün olarak eğitilmesini sağlayan bir konu alanıdır. Müzik öğretmeni, eğitimci kişiliği ile konu alanının gereği olan sanatçı kişiliğini bütünleştirebilecek şekilde, Müzik Eğitim sistemimize hazırlanmalıdır.

3.3. İcracı kişilikte sanatsal yeterlik ;

Müzik Öğretmeni sesini ve çalgısını öğrencilerine sanatsal nitelikte örnek olabilecek düzeyde kullanabilmelidir. Öğrenciler derslerde, öğretmenlerinin öğrettiği şarkıları, öğretmenin kendi sesini kullandığı oranda, daha doğru öğrenecekler ve seslerini kullanma isteğini duyacaklardır. Müzik Öğretmeni için sesini kullanmak kadar hattâ daha da fazla, çalgısını kullanması önemlidir; çünkü çalgı hem bir öğretim aracı, hem de eşlik aracıdır. Müzik Öğretmeni sesini kullanırken yada öğrencilerine şarkı söyletirken çalgısını mutlaka kullanmak zorundadır. Çünkü, çalgı müzik eğitiminin her aşamasında öğrenmenin istenilen

nitelikte gerçekleşmesini sağlayan en önemli araçtır. O halde, bir Müzik Öğretmeni sesini ve çalgısını kullanabilmede sanatsal düzeyde yeterli olmak zorundadır.

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYINI SEÇME

Müzik eğitimi, her insanın vazgeçilemez en doğal haklarından biridir. Genel anlamda insanların her konudaki çevreyi algılama ve algıladıklarını çeşitli amaçlara yönelik kullanabilme özelliklerine **yetenek** denilmektedir. İnsanın doğal, toplumsal ve kültürel çevreleri ile etkileşimi, yeteneklerini kullanabilmesi ile ilişkilidir. Müzik, insanın doğal çevresinde bulunan sesleri biçimlendirerek kullanabilme yeteneği ile meydana gelir. İnsanlar her konuda olduğu gibi müzikte de müziksel çevresinden gelen etkileri algılama, çözümleme, tanıma, depolama, bilgiyi kullanma, problem çözebilme, davranışa dönüştürebilme, beceri kazanma, duygularını beceriye katabilme gibi özel yeteneklere sahiptir. Buna da **müzik yeteneği** denir. Bütün bu özel yetenekler, bireylerin yapılarında farklı düzeylerde bulunur. Müzik bir anlatım yöntemi, iletişim biçimi, dili, araçtır. Bireylerin müzikle ilgili yetenek düzeyleri eğitim ile ve ilgileri oranında geliştirilebilir.

Örgün müzik eğitimi kurumları Türkiye’de;

Öğretmen yetiştirme,

Sanatçı yetiştirme,

Araştırmacı yetiştirme.

Teknik eleman yetiştirme,

Askeri müzikçi yetiştirme,

amaçlarını gerçekleştirmek üzere, alana özel eğitim verecek biçimde yapılandırılmışlardır.

Örgün müzik eğitimi kurumları, alana yönelik özel eğitim verdikleri için, burada öğrenim göreceğ öğrencilerinde özel ilgi, istek ve özel yeteneklerinin bulunması gerekir. Bundan dolayı kurumlar, kendi amaçlarına uygun eğitim verebilecekleri öğrencileri seçebilmek için, özel yetenek sınavları yapmaktadırlar.

Özel yetenek sınavları genel anlamda, sınava giren öğrencilerin müziksel yeteneklerinin düzeylerini farklı yöntemlerle ve çeşitli boyutlarıyla ölçerek, değerlendirebilmeye yönelik hazırlanarak uygulanmaktadır. Uygulamalar sınavı yapan kurumlara ve amaçlarına göre farklılıklar gösterebilmektedir.

Müzik öğretmeni yetiştirme görevi, adından da anlaşılacağı gibi üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'na verilmiştir. Buna yönelik olarak Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları, düzenledikleri müzik öğretmeni yetiştirme amacına uygun hazırlanmış özel yetenek sınavıyla, seçerek öğrenci almaktadır.

Bu amaçla düzenlenmiş özel yetenek sınavlarına;

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri,

Konservatuar lise kısmı,

Askeri bando müzik okulu,

Liselerin sanat müzik kolu,

Lise,

mezunları, üniversite seçme sınavından aldıkları herhangi bir türden en yüksek puana göre müracaat edebilmektedirler.

Sınavlar, **Ham Yeteneğin** ve **Eğitilmiş Yeteneğin** değerlendirilebilmesi amacıyla yönelik düzenlenmektedir. Alana yönelik özel yetenek sınavının içinde, **öğretmenlik mesleğinde bulunması gereken nitelikler** de belirlenerek değerlendirilmeye çalışılmaktadır. Sınavların yerleştirmeye yönelik sıralama aşaması, ÖSS kılavuzunda ilgili maddelerde belirtilen biçimde yapılmaktadır.

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME PROGRAMI

Müzik Bölümlerinin Amacı:

“Orta dereceli okullar ile meslek okullarında müzik derslerini okutacak müzik eğitimi çalışmalarını yönetecek ve çevrelerine bu alanda rehber olabilecek nitelikte, öğretmen yetiştirmektedir.”(M.E.B.1970) biçiminde tanımlanarak belirtilmiştir.

Açıldığında ortaokul, lise ve öğretmen okullarına müzik öğretmeni yetiştiren Musîk-i Muallim Mektebi, daha sonra Sanatçı yetiştirme görevini üstlendi, Müzik Öğretmeni yetiştirme görevi ise, Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü'nde açılan Müzik Şubesi'ne (1937-1938) verildi. Bununla birlikte, Gazi Müzik Şubesi mezunlarından başka, Hasanoğlan Köy Enstitüsü bünyesinde “Köy Enstitüleri Kanununun (380 sayılı kanun) 17. maddesine göre, bu kurumda öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulan üç Yıllık Yüksek Köy Enstitüsü (1942/1946 yılları arasında) güzel sanatlar kolu mezunu 21 öğretmenden bazıları, müzik öğretmeni olarak atandı. Müzik öğretmenine duyulan gereksinme nedeniyle, Devlet Konservatuarı yüksek bölüm mezunu, pedagojik formasyonluların **Talim ve Terbiye Kurulunun** kararı ile **(M.E.B.1964)** müzik öğretmeni olarak atanması öngörüldü. **(R.Süer.s:34)**

1969 yılına kadar, Müzik öğretmeni yetiştirme görevi, **Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde** gerçekleştirildi. Bu tarihten sonra İstanbul'da **Atatürk Eğitim Enstitüsü (1969)**, İzmir'de **Buca Eğitim Enstitüsü (1973)**, Bursa'da **Eğitim Fakültesi (1981) müzik bölümlerinin** açılmasını, 1982'den itibaren **yeni kurulan üniversitelerdeki müzik bölümleri** takip etmiştir. 2006 yılı itibariyle, Müzik öğretmeni yetiştirme görevini, 26 üniversitede, Eğitim Fakülteleri bünyesinde kurulan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları gerçekleştirmektedirler.

Müsik-i Muallim mektebinden sonra, Müzik öğretmeni yetiştirme modeli ile ilgili yapılan çalışmalara yönelik, 1974 / 1975 öğretim yılında ilk defa Gazi Eğitim Enstitüsüne dört yıllık eğitim için öğrenci alındı. Ancak, bu öğrenciler, programların tam anlamıyla hazırlanamadığı nedeniyle, daha sonra üç yıllık programın uygulanmasıyla mezun oldular. Aynı öğretim yılında, Mektupla Öğretim Merkezi kuruldu. Buraya, Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünde tatil dönemlerinde uygulama öğrenimlerini görmek üzere, yeni öğrenciler alındı. Mektupla Yüksek Öğretim / Eğitim Enstitüleri / Müzik Bölümü adıyla kurulan yeni sistemde öğrenim görmeye başlayan öğrencilerin birçoğu, daha sonra devam etmeyerek ya da sınavlara girmeyerek sistemi bıraktı. Sınavlarda başarılı olan az sayıdaki öğrenci de, G.E.E Müzik Bölümünde, gece eğitimi programına katılarak mezun oldular .

YÖK / DÜNYA BANKASI / MEB tarafından hazırlanarak, 1998 yılında uygulamaya konulan, Milli Eğitimi geliştirme projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi ile, yeni müzik öğretmeni yetiştirme programı bütün müzik bölümlerinde, ana bilim dalı olarak yeni bir yapılanmayı getirmiştir. Bununla birlikte, eğitimde nitelik ve kalitenin artırılması bakımından daha önce Gazi Eğitim Fakültesinde başlatılan lisansüstü eğitim çalışmaları da büyük bir ivme kazanmıştır

Ancak, Müzik Öğretmeni Yetiştirme görevi 1974-1998 yılları arasında eğitim enstitüleri müzik bölümlerinin yanı sıra, İstanbul ve İzmir'de kurulan Türk Müziği Konservatuvarlarına da verilmiştir. Bazı dönemlerde, uluslararası müzik eğitimi yapan konservatuvarlardan mezun olanlar da müzik öğretmeni olarak atanmışlardır. Yüksek öğretim kurumu bünyesinde bulunan Eğitim Fakülteleri'nin yeniden yapılandırılması ile birlikte, 1998 yılından itibaren sadece yeni programları uygulamaya konulan Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarından mezun olanlar müzik öğretmeni olarak atanmaya başlamıştır. Ancak, daha sonra konservatuvar mezunları bazı üniversitelerde açılan tezsiz yüksek lisans programlarına katılarak, müzik öğretmeni olabilme hakkını elde etmişlerdir.

YENİ MÜZİK ÖĞRETMENİ MODELLERİ

Neden Yeni Müzik Öğretmeni Modeli

Her yaşın kendine göre algılama, öğrenme, davranışa dönüştürebilme düzeyi vardır. Müzikle ilgili olarak ta bireylerin ilgi, beğeni, beceri ve öğrenme düzeyleri yaşlarına göre farklılık göstermektedir. Müzik eğitimi, öğrencilerin yaş

düzeylelerine uygun biçimde yapılmalıdır. Bunun yapılabilmesi ise, öğrencilerin yaş düzeylerine uygun biçimde yapılmış müzik programlarını uygulayabilecek, müzik öğretmenleriyle gerçekleştirilir. Öğrencilerin müzikal öğrenme ve davranış gösterme ile ilgili gelişim düzeylerini genel eğitim sistemi içinde;

Okul öncesi müzik eğitimi / erken müzik eğitimi

İlköğretim müzik eğitimi

Orta öğretim müzik eğitimi

Yüksek öğretim müzik eğitimi,

aşamalarında incelemek mümkündür.

Her gelişim döneminin öğrenme basamakları, aşamaları; dönemin özelliklerine göre hedefleri, davranışları, öğretme teknikleri, etkinlikleri, biçiminde kaliteli, verimli ve etkin müzik eğitimi için programlanmalıdır. Müzik eğitimcileri de bu programları uygulayabilecek biçimde donatılarak eğitilmeli, müziksel gelişim basamaklarına göre branşlaşmalıdır. Buna göre, yeni yaklaşımla müzik öğretmenliğini, branşların sahip olması gereken uzmanlık özellikleri doğrultusunda modeller biçiminde inceleyebiliriz.

a-Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği ;

Okul öncesi dönem, çocuklarda genellikle sessel algılamalara devinimsel tepkiler vererek, öğrenmeleri davranışa dönüştürme dönemidir. Bununla ilgili olarak duyduğu müziğe, ritme uygun çeşitli hareketlerle eşlik etmeye çalışma, müzikli oyunlara katılma, şarkılarda sözlere uygun taklitler yapma, oynadığı oyunlara uygun ezgiler üretme gibi müziksel etkinlikler, okul öncesi eğitimde programın bütünlüğü içinde çok önemli yer tutmaktadır.

Ülkemizde okul öncesi eğitime öğretmen yetiştirme görevi, 90'lı yılların ortalarına kadar, Kız Meslek Liselerinin Ana Okulu Öğretmenliği Bölümleri tarafından yürütülüyordu. Yeni kurulan üniversitelerle birlikte Eğitim Fakülteleri bünyesinde açılan Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümleri bu işi üstlendiler. Öğretmen yetiştirmenin yeniden yapılandırılmasıyla birlikte okul öncesi öğretmenliği bölümleri İlköğretim Öğretmenliği Bölümleri içinde Okul Öncesi Ana Bilim Dalına dönüştürüldü.

Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalında okuyan öğrencilere, okul öncesi müziğine yönelik olarak iki dönem **Müzik Öğretimi** adı altında haftada dörder saatlik ders verilmektedir. Bu derslerin, daha önce müzik eğitimi alanında birikimi olmadan programa katılan öğrencilere, ne kadar yararlı olabileceğini ve öğrencileri müzik eğitimi konusunda gerekli biçimde uzmanlaştırabileceğini söylemek çok zordur. Bu nedenle, **Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği** modeli geliştirilmelidir.

Okul öncesi öğretmenliği programındaki Müzik Öğretimi dersinde başarılı olan ve ilgili istekli öğrencilerden, uygulanacak özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'nın Programları'nda açılacak lisans veya tezsiz yüksek lisans düzeyindeki Okul Öncesi müzik alan derslerine devam ederek, **Okul öncesi Müzik Öğretmeni** olabilirler.

b-İlköğretim Müzik Öğretmenliği ;

Yeniden yapılanma içinde, ilköğretim bölümlerinde en önemli yeri Sınıf Öğretmenliği Bölümü tutmaktadır. Çünkü, sınıf öğretmenleri ülkemizde toplumumuzun sosyal yapısındaki şekillenmeyi belirleyecek olan yeni kuşakların temel ve zorunlu eğitimini üstlenmişlerdir. O halde sınıf öğretmenleri, her bakımdan en iyi biçimde eğitilerek öğretmenliğe başlamak zorundadırlar.

İlköğretim okulları, öğrenme ve gelişme basamaklarına göre üç devreden oluşmaktadır. Birinci ve ikinci devre sınıflarda Sınıf Öğretmenleri “**eğitimin ve gelişmenin bütünlüğü**” anlayışına göre programdaki bütün derslere girmektedir. Ancak, bilişsel alana yönelik dersler için öğretmenin genellikle yeterli olmasına karşılık, devinişsel alana yönelik dersler için aynı başarıyı söylemek söz konusu değildir. Bu dersleri müzik, resim-iş, beden eğitimi olarak sayabiliriz.

1998 yılında uygulamaya konulan sınıf öğretmenliği programında, ikinci sınıfta **Müzik I** ve **Müzik II** adı altında sınıf öğretmeni adaylarının müzikle ilgili alt yapılarını tamamlamaya yönelik haftada ikişer saatlik müzik dersleri; üçüncü sınıf beşinci yarıyılıda ise **Müzik Öğretimi** adı altında haftada dört saatlik müzik dersi bulunmaktadır. Programa müzik konusunda seçilmeden katılan öğrencilerin, hazır bulunuşluk durumları da, ülkemizdeki müzik eğitiminin bugüne kadarki uygulamalarıyla ilişkili biçimde yeterli değildir. Bu nedenle, öğrencilerin çoğunluğunun, müzik alanında nitelikli ve programlı müzik eğitimini verebilecek anlayışın kazandırılarak, eğitim verebilecek düzeyde eğitilebilmeleri zordur. Buna uzmanlık gerektiren derslerin, sınıf öğretmeni yetiştirme programındaki öğretmen adayının eğitime yönelik müzik derslerinin, müziksel çeşitlilik ve içerik bakımından yeterlilik durumuna da eklersek, sınıf öğretmeni adayı, alana ilgi gösterse bile, istenilen düzeyde eğitilebilmesi söz konusu değildir. Yeni hazırlanan sınıf öğretmenliği ana bilim dalı program taslağında ise, Müzik II dersinin kaldırıldığı, müzik öğretimi dersinin de üç saat olarak azaltıldığı görülmektedir.

İlköğretim birinci devre ve ikinci devre hedefleri arasında öğrencilerin sosyalleşmesi, toplumsal ilişkilerinin güçlendirilmesi, bilgiye ulaşmanın yollarını öğrenmeleri, çok önemli yer tutmaktadır. Müzik, resim-iş, beden eğitimi dersleri ve bunlara ait ders dışı etkinlikler, bu hedeflerin gerçekleşmesi için gerçekten önemlidir.

İlköğretim üçüncü devre hedefleri, öğrencilerin bilişsel alanlara yönelik yeni bilgiler elde etmeleri; devinişsel alanlara yönelik yetenekleri doğrultusunda yeni

beceriler, davranışlar kazanmaları; duyuşsal alanlara yönelik sanatsal nitelikler kazanmalarının gerçekleştirilebilmesi için, programlanmıştır.

Müzik dersi, belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesi için, önemli alanlardandır. Müzikal davranışlar bireysel anlamda bu dönemde, ilgi ve aktif yeteneklerin birleştiği oranda etkili biçimde görülür. Öğrencilerin müzik eğitimi ile dersler ve ders dışı etkinliklerle; bilişsel alanda ve duyuşsal alanda belli düzeyde, müzikal bilgi ve seçiciliğe sahip olmaları, devinişsel alanda da çalma ve söyleme bakımından doğru davranışlar elde etmeleri, bireysel ve birlikte müzik yapmaya yönelik belirli dağarcığa sahip olabilmeleri, hedeflenmelidir. Müzik dinleme eğitimi de belirtilen davranışların kazanılmasında önemli etkinliklerdendir.

İlköğretim, bireysel etkinliklerden çok, toplu etkinliklerin önem kazandığı dönemdir.

İlköğretim birinci ve ikinci devre müzik derslerine sınıf öğretmeni, üçüncü devre müzik derslerine ise varsa müzik öğretmeni yoksa sınıf öğretmeni veya herhangi bir alan öğretmeni girmektedir. Okul öncesindeki gibi sınıf öğretmenlerinin istenilen düzeyde eğitilebildiklerini söylemek zordur. Hele yeni hazırlanan program taslağında derslerin ve ders saatlerinin azaltılmasına bakarak sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitilmesine yönelik, **ilköğretim müzik öğretmeni modelinin** geliştirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Sınıf öğretmenliği programındaki Müzik I ve Müzik II ile Müzik Öğretimi derslerinde başarılı olan ve ilgili istekli öğrencilerden uygulanacak özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'nın Programları'nda açılacak lisans veya tezsiz yüksek lisans düzeyindeki ilköğretim I. II.ve III. devre müzik alan derslerine devam ederek, **İlköğretim Müzik Öğretmeni** olabilirler.

Orta öğretim mezunu Özel Yetenek Seçme Sınavında başarılı olanlar da, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'nın Programları'nda açılacak lisans ve tezsiz yüksek lisans düzeyindeki ilk öğretim müzik programına devam ederek, **İlköğretim Müzik Öğretmeni** olabilirler. Burada, öğretmen adaylarının **genel müzik eğitimi** ile **bireysel çalgı eğitimciliği** ve **birlikte seslendirme / çalgı toplulukları** ve **koro eğitimciliği** özel alanlarında branşlaştırılarak uzmanlaştırılmalarına önem verilmelidir.

c-Orta Öğretim Müzik Öğretmenliği;

Orta öğretim, öğrencilerin müzik eğitimi bakımından bireysel yeteneklerinin ve ortak müziksel davranışların kendini gösterdiği dönemdir. Bu bakımdan, müzik eğitimi genel müzik kültürü ve ortak çalınıp, söylenebilecek, dinlenebilecek dağarcık kazandırmayı hedefleyecek biçimde plânlanmalıdır. Aynı şekilde, müzik yapmaya ve dinlemeye yönelik davranışlarda kazandırılmalıdır. Bunun için, koro ve müzik toplulukları ile konser ve müzik dinletisi etkinlikleri önemlidir.

Orta öğretim müzik derslerine genellikle müzik öğretmenleri, müzik öğretmenin bulunmadığı okullarda ise başka alan öğretmenleri girmektedir.

Bu modelimizin öğrenci kaynağı Özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlardır. Bunlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'nın Programları'nda açılacak lisans ve tezsiz yüksek lisans düzeyindeki orta öğretim müzik alan derslerine devam ederek, **Ortaöğretim Müzik Öğretmeni** olabilirler.

d- Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Branş Öğretmenliği;

Anadolu Güzel Sanatlar liseleri, öğrencilerin orta öğretim düzeyinde mesleki alana yönelik olarak müzik eğitimi almaları için açılmış okullardır. Bu okullarda öğretmenlik yapacak öğretmenler sınavla seçilerek atanmaktadır. Ancak, okullardaki branş derslerine göre gerekli olan öğretmenlerden MEB'nin açtığı sınavlarda başarılı olan ve atanan öğretmen sayısı yetersizdir. Çünkü, bu okullarda alanında yeterli düzeyde başarılı ve tecrübeli öğretmenlerin ders vermesi gereklidir

Müzik Ana Bilim Dalı programını bitiren ilgili istekli öğrencilerden, uygulanacak özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'nın Programları'nda açılacak tezsiz yüksek lisans programına katılarak **Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Branş Öğretmeni** olabilirler.

e- Yüksek Öğretim Müzik Öğretmenliği;

Yüksek öğretim bireylerin mesleki eğitim aldıkları eğitim düzeyidir. Mesleki eğitim, bilim veya teknik alan eğitimi de olsa, her eğitimi alanının öğretim programları, kendi içinde sanatsal yapıyla ilişkili hedefler bulundurmaktadır. Sanat eğitimi, mesleki eğitim düzeyi olarak ta Türkiye'de yüksek öğretim düzeyinde yapılandırılmıştır.

Bireylerin mesleki alanda aldıkları eğitimin yanı sıra, icracılık ve dinleyicilik alanında da müzik eğitimi almaları toplumumuzu oluşturan bireylerin ve toplumumuzun sosyo-kültürel yapısının çağdaş anlamda gelişmesi bakımından önemlidir.

Bireylere genel müzik eğitimini **yüksek öğretim** düzeyinde vermek için, yüksek öğretim müzik eğitimciliği eğitimi de plânlanmalıdır.

Uygulanacak özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalları'nın Programları'nda açılacak lisans veya tezsiz yüksek lisans düzeyindeki genel müzik alan derslerine devam ederek, **Yüksek Öğretim Müzik Öğretmeni** olabilirler.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Her yaşın kendine göre algılama, öğrenme, davranışa dönüştürebilme düzeyi vardır. Müzikle ilgili olarak ta bireylerin ilgi, beğeni, beceri ve öğrenme düzeyleri

yaşlarına göre farklılık göstermektedir. Müzik eğitimi, öğrencilerin yaş düzeylerine uygun biçimde yapılmalıdır. Bunun yapılabilmesi ise, öğrencilerin yaş düzeylerine uygun biçimde yapılmış müzik programlarını uygulayabilecek, müzik öğretmenleriyle gerçekleştirilir.

Müzik öğretmenleri, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında eğitim görmektedirler. Dünyadaki çağdaş uygarlığın müzik sanatı düzeyine uygun müzik eğitimi için, müzik öğretmenlerinin kazanmaları gereken nitelikleri aşağıdaki şekilde belirtebiliriz.

Bir müzik öğretmeninde bulunması gereken özellikleri; çağdaş eğitim anlayışına göre Bilişsel-Devinişsel-Duyuşsal alan çerçevesinde;

1- *Bilişsel Alan Düzeyinde;*

1.1. Müzik alanına ait kuramsal bilgilerde yeterlik,

1.2. Öğretmenlik mesleğine ait bilgilerde yeterlik;”*Pedagojik*

Formasyon” ,

1.3. Müzik repertuarı - dağarcığı konusunda yeterlik,

1.4. Müzik özel alan öğretiminde yeterlik,

2- *Devinişsel Alan Düzeyinde;*

2.1. Kendi sesini kullanabilmede yeterlik,

2.2. Çalgısını kullanabilmede yeterlik,

2.3. Sesini kullanabilmeyi öğretmede yeterlik,

2.4. Çalgısını kullanabilmeyi öğretmede yeterlik,

3- *Duyuşsal Alan Düzeyinde;*

3.1. Müziksel kişilikte sanatsal yeterlik,

3.2. Eğitimci kişilikte sanatsal yeterlik,

3.3. İcracı kişilikte sanatsal yeterlik,

3.4. Müziksel etkinlikleri düzenlemekte sanatsal yeterlik,

alt başlıklarında belirleyebiliriz.

Çalgısını ve sesini, insanları çağdaş uygarlığın düzeyinde eğitebilecek şekilde kullanarak, toplumun müzik kültürünün gelişmesine yardımcı olabilmek, müzik

öğretmenin görevidir. Müzik öğretmenliği ana bilim dalları, ders içi ve ders dışı etkinliklerinin içeriklerini, müzik öğretmenlerinin toplumu eğiterek müzik kültürümüzü geliştirebilmek amacıyla uygun şekilde yapmalıdırlar.

Mesleki Müzik Eğitimi de, her eğitim düzeyinde uzmanlaşmayı hedefleyerek, lisans üstü eğitim ile desteklenerek, branşlaşma ve eğitim verilecek kuruma göre, programlanarak düzenlenmelidir. Yeni yapılanma içerisinde müzik dersi, toplumda **genel müzik kültürünün** geliştirilebilmesi için, ilköğretimin sınıflarının tamamında, haftalık programda zorunlu iki ders saati ile uygulamaya konulmalıdır. İkinci devreden başlayarak bireysel yeteneklerin geliştirilebilmesi için öğrencinin ilgisi, isteği doğrultusunda çalgı öğretimi, çalgı toplulukları ve birlikte seslendirme, koro dersleri, benzeri diğer sanat ve spor alanlarına ait dersler, zorunlu seçmeli ders olarak konulmalıdır. Bununla, öğrencinin; genel müzik eğitiminin şekillendirilmesi ile birlikte, özel müzik yeteneğinin aktif duruma geçirilebilmesi ve kendi isteği doğrultusunda özel müzik eğitimine yönlendirilebilmesi mümkün olabilecektir.

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin bulunduğu illerde, öğretim ve ders programları diğer okullarla koordineli biçimde yeniden düzenlenmelidir. Öğretim programında, okulun kendi normal programının yanında; ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinden seçilerek alınacak öğrencilere yönelik bir program bulunmalıdır. Bu programın dersleri öğrencinin kendi okul programındaki seçmeli alan dersleriyle uyumlu biçimde yapılmalıdır.

Bunun için, Müzik eğitimi Ana bilim Dallarında, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde ders verecek nitelikte müzik öğretmeni eğitimi alt programı bulunmalıdır.

Okul öncesi öğretmenliği programındaki Müzik Öğretimi ve Sınıf öğretmenliği programındaki Müzik I ve Müzik II ile Müzik Öğretimi derslerinde başarılı olan ve ilgili istekli öğrencilerden uygulanacak özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarının Programları'nda açılacak lisans veya tezsiz yüksek lisans düzeyindeki ilköğretim I. II.ve III. devre müzik alan derslerine devam ederek, **Okul öncesi Müzik öğretmeni, İlköğretim Müzik Öğretmeni** olabilirler. Burada, öğretmen adaylarının **genel müzik eğitimi ile bireysel çalgı eğitimi ve birlikte seslendirme / çalgı toplulukları ve koro eğitimi** özel alanlarında branşlaştırılarak uzmanlaştırılmalarına önem verilmelidir.

Özel yetenek seçme sınavında başarılı olanlar, Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dallarının Programları'nda açılacak lisans ve tezsiz yüksek lisans düzeyindeki ilgili müzik alan derslerine devam ederek, **Okul öncesi Müzik öğretmeni, İlköğretim Müzik Öğretmeni, Ortaöğretim Müzik Öğretmeni, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Branş Öğretmeni, Yüksek Öğretim Müzik Öğretmeni** olabilirler.

Bu şekilde, nitelik ve nicelik bakımından müzik eğitimciliği, belirli bir düzeye gelebilir. Müzik eğitimine çağdaş katkı daha verimli gerçekleştirilebilir.

Bütün bunların yapılabilmesi için, çeşitli düzenlemeler, yapılanmalar gerekmektedir. Günümüz Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, **Müzik Eğitimi Bölümü biçiminde yapılandırılarak** açıklamaya çalıştığımız uzmanlık gerektiren konularda Ana Bilim Dalı Programlarıyla eğitim vermelidir,

KAYNAKÇA

ARACI,Emre.(2001).**Ahmed Adnan Saygun Doğu Batı Arası Müzik Köprüsü.** Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.İstanbul

BUSBRIDGE,Jhon.DAWSON,David.ÖZÇELİK,A.Durmuş.SANDS,Margaret.(1997).**Okullarda Uygulama Çalışmaları,İlköğretim.**YÖK/Dünya Bankası/Milli Eğitimi Geliştirme Projesi.Ajans-Türk Basın ve Basım A.Ş.Ankara.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi.(1999). **1.Ulusal Sanat Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu.Bildiriler.**Eğitim Fakültesi Yayını. Çanakkale. Eğitim Fakültesi Yayını. Çanakkale.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi.(2000).**II.Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu.Bildiriler.**Eğitim Fakültesi Yayını. Çanakkale.

DAWSON,David.(1996).**Müzik Öğretimi,İlkokul ve Ortaokul.** YÖK/Dünya Bankası/Milli Eğitimi Geliştirme Projesi.Hizmet öncesi Öğretmen Eğitimi.Ankara.

İnönü Üniversitesi,Eğitim Fakültesi,Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü,Müzik

Öğretmenliği Programı.(2003).**Cumhuriyetimizin 80.Yılında Müzik**

Sempozyumu. Bildiriler.Öncü Basımevi.Malatya.

KÜÇÜKÖNCÜ, H. Yılmaz.(1999). **Müzik Eğitimi ve Öğretimi.** Eğitim

Fakültesi.Çanakkale.

Pamukkale Üniversitesi,Eğitim Fakültesi. **IV.ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu Bildirileri.**Eğitim Fakültesi Dergisi.Sayı16,Özel Sayı. Denizli.

SÜER,Rıdvan. (1980). **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim.** Doktora Tezi.Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi.Ankara.

Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi.(2004).**1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Bildiriler.**Cilt:I,Cilt:II.SDÜ Basımevi.Isparta.

UÇAN,Ali.(1996).**İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi.**Müzik Ansiklopedisi Yayınları, İkinci Basım.ALF Matbaası.Ankara.

UÇAN,Ali.(1997).**Müzik Eğitimi.**Müzik Ansiklopedisi Yayınları, İkinci Basım. Adalet Matbaası.Ankara.